

FD-144

February-2025

B.A., Sem.-I

**MDC-114 : Geography
(Lithospheric Hazards)**

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચનાઓ : (1) જ્યાં જરૂર હોય ત્યાં આકૃતિઓ દોરો.

(2) વિદ્યાર્થીઓ મેપ સ્ટેન્સિલનો ઉપયોગ કરી શકશે.

1. તમે પ્રકોપ દ્વારા શું સમજો છે ? મૃદાવરણીય પ્રકોપો વિશે સમજાવો. 10

અથવા

1. ટેક્ટોનિક પ્લેટ્સ અને ટેક્ટોનિક પ્લેટ્સની ત્રણ પ્રકારની હિલચાલ વિશે સમજાવો. 10

2. ભૂકંપ શું છે ? ભારતમાં તેના વિતરણનું વર્ણન કરો. 10

અથવા

2. જ્વાળામુખી ફાટવાના કારણો સમજાવો અને તેના વિવિધ પ્રકારો વિશે ચર્ચા કરો. 10

3. હિમપ્રપાત સંકટ શું છે ? ભારતમાં તેના પ્રકારો અને વિતરણ સમજાવો. 10

અથવા

3. ભૂસ્ખલન સંકટ શું છે ? તેના કારણો સમજાવો અને તે કેવી રીતે ટકાઉ વિકાસ માટે પડકાર અને ખતરો છે, ચર્ચા કરો. 10

4. ભૂસ્ખલન અને હિમપ્રપાતના સંકટથી થતા નુકસાનને ઘટાડવા માટે ટૂંકા ગાળાના અને લાંબા ગાળાના જોખમ વ્યવસ્થાપન અને શમન વ્યૂહરચનાઓની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

4. ભૂકંપ અને જ્વાળામુખી ફાટી નીકળવાના સંકટની પર્યાવરણીય અને સામાજિક-આર્થિક અસરનું વર્ણન કરો. 10

5. નીચેનાનો મેળ કરો : (કોઈપણ દસ) 10

1. ભારતમાં હિમપ્રપાત માટે વધુ સંભાવના	(A) 2005
2. ભારતમાં ભૂકંપની વધુ સંભાવના	(B) લહર
3. ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ એક્ટ	(C) જાપાનીઝ
4. લેન્ડસ્લાઈડ એટલાસ ઓફ ઈન્ડિયા	(D) ઈન્ડિયા
5. જ્વાળામુખી તળાવ	(E) નવી દિલ્હી
6. જ્વાળામુખી માટીનો પ્રવાહ	(F) હૈદરાબાદ
7. સુનામી શબ્દ ..... ભાષામાંથી ઉતરી આવ્યું છે.	(G) ગ્રીક
8. ડિઝાસ્ટર શબ્દ ..... ભાષામાંથી ઉતરી આવ્યું છે.	(H) પશ્ચિમી હિમાલય
9. મૌના લાઓ	(I) 2023
10. બેરન આઈલેન્ડ	(J) હિમાલયનો N.E. ઝોન
11. ભારતનું સુનામી ચેતવણી કેન્દ્ર	(K) કાલ્કત્તા
12. નેશનલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ	(L) હવાઈ

Seat No. : _____

FD-144

February-2025

B.A., Sem.-I

MDC-114 : Geography (Lithospheric Hazards)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

- Instructions :** (1) Draw diagrams wherever necessary.
(2) Candidates may use Map stencils.

1. What do you understand by a hazard ? Explain about lithospheric hazards. **10**

OR

1. Explain about the tectonic plates and the three types of movement of tectonic plates. **10**

2. What is Earthquake ? Describe its distribution in India. **10**

OR

2. Explain the causes of volcanic eruption and discuss about its different types. **10**

3. What is an avalanche hazard ? Explain its types and distribution in India. **10**

OR

3. What is a landslide hazard ? Explain its causes and how it is a challenge and threat posed to sustainable development. **10**

4. Discuss the short term and long term risk management and mitigation strategies to reduce losses from landslides and avalanche hazard. **10**

OR

4. Describe the environmental and socio-economic impact of earthquake and volcanic eruption hazard. **10**

5. Match the following : (any **ten**) **10**

1. Indian region more prone to avalanches	(A) 2005
2. Indian region more prone to earthquakes	(B) Lahar
3. Disaster Management Act	(C) Japanese
4. Landslide Atlas of India	(D) India
5. Volcanic lake	(E) New Delhi
6. Volcanic mud flow	(F) Hyderabad
7. Tsunamis is derived from language	(G) Greek
8. Disaster is derived from language	(H) Western Himalayas
9. Mauna Lao	(I) 2023
10. Barren Island	(J) N.E. Zone of Himalayas
11. Tsunami warning centre of India	(K) Caldera
12. National Institute of Disaster Management	(L) Hawaii